

Αρείου Πάγου: 84/99, Τμήμα Β' Πολιτικό
Πηγή: Ε.Α.Ε.Δ 34/00 σελ. 380

Εργατικό ατύχημα - Νόσος – Εργατικό ατύχημα θεωρείται και η νόσος που προκλήθηκε, εκδηλώθηκε ή και επιδεινώθηκε κατά την εκτέλεση της εργασίας ή εξ αφορμής από έκτακτη και αιφνίδια επενέργεια εξωτερικού αιτίου, ασχέτου προς την ιδιοσυγκρασία του οργανισμού του παθόντος και προς την βαθμιαία και προοδευτική εξασθένηση και φθορά του, λόγω της φύσης και του είδους της εργασίας και των συνδεόμενων με αυτή δυσμενών όρων παροχής της.

Πρόεδρος: Πολύβιος Μαντζιάρας

Εισηγητής: Ευάγγελος Περγίγκας

Δικηγόροι: οι κ.κ. Κων. Αποστόλου- Μπρατσιώκα και Ελ. Μπιθάρα

Από τις διατάξεις των άρθρων 1, 2 και 3 του ν. 551/1915, ο οποίος κωδικοποιήθηκε με το Β.Δ της 24-7/25-8-1920 και διατηρήθηκε σε ισχύ μετά την εισαγωγή του Α.Κ., κατά το άρθρο 38 εδ. α' του εισαγωγικού Νόμου, έχει δε εφαρμογή και στη σύμβαση ναυτολογήσεως κατά το άρθρο 2 του ίδιου νόμου και 66 του ΚΙΝΔ (ν.3816/1958), συνάγεται ότι εργατικό ατύχημα από βίαιο συμβάν αποτελεί η σωματική βλάβη, η οποία είχε ως συνέπεια ανικανότητα για εργασία ή το θάνατο του εργαζομένου, εφόσον επήλθε από αιφνίδιο και απρόβλεπτο γεγονός. Τέτοιο γεγονός θεωρείται και η νόσος που προκλήθηκε εκδηλώθηκε ή και επιδεινώθηκε κατά την εκτέλεση της εργασίας ή εξ αφορμής αυτής από έκτακτη και αιφνίδια επενέργεια εξωτερικού αιτίου, άσχετου προς την ιδιοσυστασία του οργανισμού του παθόντος και προς τη βαθμιαία και προοδευτική εξασθένηση και φθορά του, λόγω της φύσεως και του είδους της εργασίας και των συνδεόμενων με αυτή δυσμενών όρων παροχής της. Στην προκείμενη περίπτωση η αναιρεσείουσα με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως προβάλλει την αιτίαση ότι το Εφετείο παραβίασε τη διάταξη του άρθρου 1 του Ν. 551/1915 «με το να κρίνει ως βίαιοι συμβάν που στοιχειοθετεί το εργατικό ατύχημα την εμφάνιση ζάλης και την λόγω αυτής σφοδρότατη πτώση του αναιρεσιβλήτου στο πάτημα με τις ισχυριζόμενες συνέπειες και να δεχτεί ότι αυτή οφείλεται σε αιφνίδιο και απρόβλεπτο γεγονός (μη κατονομαζόμενο), παρότι δέχτηκε ότι ο αναιρεσιβλήτος επιτελούσε την υπηρεσία του ως μαγείρου υπό κανονικές συνθήκες». Η σκέψη του Εφετείου (συνεχίζει η αναιρεσείουσα)- υπό μορφή ανυπάρκτου διδάγματος της κοινής πείρας ότι η κόπωση του ναυτικού από την συνεχή εργασία και ειδικότερα του μαγείρου, είναι σύνηθες φαινόμενο και η απ' αυτήν εξάντλησή του είναι δυνατό να προκαλέσει ζάλη και πτώση αντιφάσκει προς την παραδοχή ότι ο αναιρεσιβλήτος εκτελούσε την εργασία του υπό κανονικές συνθήκες. Ο λόγος αυτός αναιρέσεως είναι απορριπτέος προεχόντως γιατί στηρίζεται στην εσφαλμένη προϋπόθεση ότι το Εφετείο στηρίζει το πόρισμά του περί υπάρξεως εργατικού ατυχήματος στις επιλεκτικά παρατιθέμενες από την αναιρεσείουσα ελάχιστες ως άνω παραδοχές, ενώ, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση, σ' αυτήν διαλαμβάνονται πολλές κρίσιμες παραδοχές του Εφετείου σχετικά με τις συνθήκες υπό τις οποίες έλαβε χώρα η πτώση του αναιρεσιβλήτου (λόγω λιποθυμίας) και ο εντεύθεν βαρύς τραυματισμός του, τη φύση και την έκταση του τελευταίου και τα αίτια, στα οποία μπορεί να αποδοθεί η αιφνίδια λιποθυμική του κατάσταση. Ειδικότερα, σχετικά με την τελευταία (λιποθυμική κατάσταση) το Εφετείο επιστηρίζει το σχετικό αποδεικτικό πόρισμα του, σε εκτεταμένες παραδοχές που αποκλείουν προϋπάρξασα νόσο ή νευροψυχική πάθηση περιστατικά τα οποία δεν αποδέχθηκε, ενώ οι παραδοχές του δικαιολογούν το χαρακτηρισμό του άνω ατυχήματος ως προκληθέντος εκ βίαιο συμβάντος. Επομένως, ο πρώτος (στοιχ. Α) λόγος αναιρέσεως, εκ του άρθρου 559 αριθ. 1 Κ.Πολ.Δ. είναι απορριπτέος ως αβάσιμος.

Με τον δεύτερο και τελευταίο λόγο αναιρέσεως εκ του άρθρου 559 αρ. 11 του Κ.Πολ.Δ., προβάλλεται η αιτίαση ότι το Εφετείο παρά το νόμο δεν έλαβε υπόψη την επικληθείσα από την αναιρεσείουσα δικαστική ομολογία του αναιρεσιβλήτου την οποία έκανε με την προσθήκη των προτάσεων του που υπέβαλε στη συζήτηση, μετά την οποία εκδόθηκε η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση και σύμφωνα με την οποία αυτός «πάσχει από όλα τα διαπιστωθέντα από τον τεχνικό σύμβουλο της αναιρεσείουσας «Δ.Γ.» κατά την υπ' αυτού εξέτασή του στις 13-3-1997, συμπτώματα όπως περιγράφονται στην έκθεση νευρολογικής γνωματεύσεως του τεχνικού συμβούλου από 6/5/1997, αναφέρων ενδεικτικά χρόνια, αποφρακτική δακρυοκυστιτίδα δεξιού οφθαλμού, τρόμο άκρων χειρών κατά τη δοκιμασία Banne, αστάθεια βαδίσσεως και άλλα». Ο λόγος αυτός αναιρέσεως είναι απορριπτέος ως αβάσιμος, αφού όπως προκύπτει από την προσθήκη των προτάσεων του αναιρεσιβλήτου (από 13-5-1997), ο τελευταίος αρνείται ρητώς τα στοιχεία της από 6/5/1997 εκθέσεως νευροχειρουργικής γνωματεύσεως του τεχνικού συμβούλου της αναιρεσιβλήτης «Δ.Γ.», και ιδιαίτερα εκείνα με τα οποία επιχειρείται να συνδεθεί το άνω

βίαιο συμβάν με προϋπάρχουσα νευρολογική νόσο, ως κατάλοιπο των από 1/7/1990 και 2/8/1991 πτώσεών του, και κρανιοεγκεφαλικών κακώσεών του, όταν υπηρετούσε αντίστοιχα στα πλοία «Α.» και «Δ.Ε». Ιδιαίτερα με την ίδια προσθήκη των προτάσεών του ανασκευάζει λεπτομερώς τις αντίθετες θέσεις του άνω πραγματογνώμονος, επικαλούμενος στοιχεία ιατρικών γνωματεύσεων ή νοσοκομειακών βεβαιώσεων, αλλά και την έκθεση του πραγματογνώμονα «Ε.Ν» επί των οποίων και το Εφετείο στήριξε το αντίθετο προς τα άνω στοιχεία της εκθέσεως του τεχνικού συμβούλου αποδεικτικό του πόρισμα και την κρίση του όχι, ενόψει των αποδεικτικών στοιχείων που έλαβε υπόψη, η άνω έκθεση «δεν ανταποκρίνεται στα πράγματα σε σχέση με τον τραυματισμό του αναιρεσιβλήτου».

Η μνεία από τον αναιρεσιβλήτο στις άνω προτάσεις (συνδυαζόμενη, όπως ειπώθηκε, με την άρνηση των στοιχείων της έκθεσης τεχνικού συμβούλου) ότι τα αναφερόμενα στην έκθεση συμπτώματα, όπως χρόνια αποφρακτική δακρυοκυστίτιδα δεξιού οφθαλμού, τρόμος άνω άκρων κατά τη δοκιμασία Banne, αστάθεια βαδίσεως είναι, άσχετα με το ατύχημά του και πάντως δεν συνιστά δικαστική ομολογία περί της υποστάσεως τούτων, ώστε να θεμελιώνει τον ως άνω λόγο αναιρέσεως. Μετά ταύτα πρέπει να απορριφθεί η κρινόμενη αίτηση και να καταδικαστεί η αναιρεσεύουσα στη δικαστική δαπάνη του αναιρεσιβλήτου (άρθρα 176 και 183 Κ.Πολ.Δ.).

(Απορρίπτει την αίτηση της εταιρίας για ανáιρεση της υπ' αρ. 1118/1997 αποφάσεως του Εφετείου Πειραιώς.